

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ประสิทธิผลของโปรแกรมการฝึกอบรมความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของชาวนา

ในอำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของชาวนา ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูล เพศ อายุ สถานภาพ สมรส การศึกษา รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ความถี่ในการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวน 10ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชาวนา

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย / และระบุข้อความในช่องว่างให้ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพ 1. โสด 2. สมรส
4. ระดับการศึกษา
 1.ไม่ได้เรียนหนังสือ 2.ประถมศึกษา 3. มัธยมศึกษาตอนต้น
 4.มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. 5. อนุปริญญา / ปวส. 6.ปริญญาตรี
5. รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน
 1. น้อยกว่า 5,000 บาท / เดือน 2. 5,000 - 10,000 บาท / เดือน
 3. 10,001 - 15,000บาท / เดือน 4. มากกว่า 15,000 บาท / เดือน
6. ระยะเวลาที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมาแล้ว
 1.น้อยกว่า 1 ปี 2. ระยะเวลา 1 - 5 ปี 3. ระยะเวลา 6 - 10 ปี 4.มากกว่า 10 ปี
7. ความถี่ในการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยต่อสัปดาห์
 1. สัมผัส 1-2 วัน/สัปดาห์ 2. สัมผัส 3-4 วัน/สัปดาห์
 3.สัมผัส 5-6 วัน/สัปดาห์ 4. สัมผัสทุกวัน
8. การเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหรือไม่
 1. เคย 2. ไม่เคย

5. ถ้าต้องการทราบอันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต้องดูรายละเอียดข้อใดในฉลากที่ติดภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- ก. ประโยชน์และวิธีใช้
 - ข. อาการเกิดพิษ**
 - ค. การปฐมพยาบาล
 - ง. ส่วนประกอบของสารเคมี
6. ข้อใด กล่าวถูกต้อง ปฏิบัติขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- ก. ใส่กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว
 - ข. ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในขณะที่อยู่เหนือลม**
 - ค. ควรหยุดพักรับประทานอาหารเมื่อถึงเวลาพักกลางวัน
 - ง. ไม่ควรใส่หน้ากากป้องกันระบบทางเดินหายใจเพราะจะทำให้หายใจไม่สะดวก
7. ขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ถ้าหัวฉีดอุดตันควรมีวิธีแก้อย่างไร
- ก. ใช้ปากเป่าไล่สิ่งอุดตัน
 - ข. ใช้มือเปล่าถอดหัวฉีดเพื่อเคาะสิ่งอุดตัน
 - ค. ใช้ผ้าเช็ดสารเคมีที่ตกค้างที่ทำให้เกิดการอุดตัน
 - ง. ใช้แปรงอ่อนหรือไม้เขี่ยสิ่งอุดตัน**
8. หลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้ว เราควรปฏิบัติตามข้อใด
- ก. เดินไปดูว่าแมลงหรือวัชพืชถูกทำลายไปมากน้อยแค่ไหน
 - ข. ดื่มน้ำและรับประทานอาหารทันที
 - ค. อาบน้ำชำระร่างกาย**
 - ง. นอนหลับ พักผ่อน
9. ข้อใด จัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ไม่ถูกต้อง
- ก. เก็บรวมกับของอื่น ๆ ภายในบ้าน**
 - ข. เก็บในที่ที่เด็ก ๆ ไม่สามารถหยิบไปเล่นได้
 - ค. สถานที่เก็บต้องมีอากาศถ่ายเทสะดวก
 - ง. เก็บในที่ที่พ้นจากการรื้อค้นของสัตว์เลี้ยง
10. ภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้ว ควรดำเนินการอย่างไร
- ก. ทำความสะอาดแล้วนำกลับมาใช้ใหม่
 - ข. นำไปใช้บรรจุสิ่งของอื่น ๆ ต่อ
 - ค. กองรวมกับขยะมูลฝอยทั่วไป
 - ง. แยกไว้ต่างหากเพื่อรอการกำจัด**

ส่วนที่ 3 ทศนคติของชวามาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย /ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของเกษตรกรมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อที่	ข้อความ	ระดับของเจตคติ		
		เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นสารเคมีที่ต้องสัมผัสเป็นประจำ ร่างกายเกิดความเคซิน จึงไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ			
2	คนที่ร่างกายอ่อนแอเท่านั้นที่จะได้รับอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
3	การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นเรื่องง่าย ใครๆ ก็สามารทำได้			
4	การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลช่วยป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น			
5	ข้อมูลในฉลากบนภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีประโยชน์ในการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยได้เพียงเล็กน้อย			
6	เสื้อผ้าที่ใส่หลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้วไม่จำเป็นต้องแยกซักให้ยุ่งยาก			
7	ภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ล้างสะอาดแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นต่อไปได้			
8	ถ้าคนที่มึร่างกายแข็งแรงสัมผัสกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชก็สามารถได้รับอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชได้เหมือนกับคนอื่นๆ			
9	ผู้ที่อยู่ใกล้บริเวณที่มีการฉีดพ่นสารเคมีก็สามารถได้รับอันตรายจากสารเคมีได้			
11	ไม่ควรใช้ผ้าสะอาดปิดจมูกแทนการใส่น้ำกากป้องกันระบบทางเดินหายใจ ขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
12	เมื่อทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้ว ก็สามารถรับประทานอาหารได้ทันทีหลังจากอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายเรียบร้อยแล้ว			
14	ถ้าซักเสื้อผ้ารวมกัน สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ตกค้างตามเสื้อผ้าจะปนเปื้อนเสื้อผ้าของคนในครอบครัวได้			
15	ขณะผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช สามารถใช้ไม้คนในถังฉีดพ่นเพื่อให้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชผสมเข้ากันได้ดียิ่งขึ้น			

ส่วนที่ 4 การปฏิบัติของชาวนาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย /ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อที่	ข้อความ	ระดับของการปฏิบัติ		
		ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ
1	ท่านอ่านฉลากข้างภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชก่อนใช้ทุกครั้ง			
2	ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลาก			
3	ท่านสวมเสื้อแขนยาว ขณะทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
4	ท่านสวมกางเกงขายาว ขณะทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
5	ท่านสวมรองเท้าบูท ขณะทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
6	ท่านสวมถุงมือทุกครั้งที่ใช้ผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
7	ท่านใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณที่ระบุไว้ตามวิธีการใช้ที่ฉลาก			
8	ท่านใช้หน้ากากป้องกันระบบทางเดินหายใจ ขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
9	ท่านดูทิศทางลม ก่อนฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
10	ท่านไม่ดื่มน้ำ และรับประทานอาหาร ขณะทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
11	ท่านล้างมือทุกครั้ง หลังทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
12	หากมีอาการอ่อนเพลีย ท่านจะหยุดทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทันที			
13	ท่านอาบน้ำชำระร่างกายทันที หลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
14	ท่านแยกซักเสื้อผ้าที่มีการปนเปื้อนสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจากเสื้อผ้าของสมาชิกในครอบครัว			
15	ท่านไม่ล้างภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแหล่งน้ำธรรมชาติ			
16	ท่านนำน้ำที่ล้างอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชไปฉีดพ่น โดยไม่ทิ้งลงดินหรือแหล่งน้ำ			
17	ท่านไม่นำภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่			
18	ท่านจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชไว้ในที่ที่เด็กเอื้อมหยิบไม่ถึง			
19	ท่านเก็บภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้วแยกไว้ต่างหาก			
20	ท่านดูแลรักษาอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานเสมอ			

ภาคผนวก ข

โครงการฝึกอบรมความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

โปรแกรมการฝึกอบรมความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ระยะเวลาการอบรม 1 วัน หรือ 6 ชั่วโมง

วิทยากร 1 คน

ผู้ช่วยวิทยากร 1 คน

จำนวนผู้เข้าอบรม 35 คน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ชาวนาได้รับความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
อย่างถูกต้อง ช่วยให้มีเจตคติที่ดีและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในด้าน
การทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

เวลา	วัตถุประสงค์	หัวข้อเรื่อง	กิจกรรม	สื่อการสอน
8.30 – 9.00	Pre - test			
9.00 -12.00	เพื่อให้ชาวนามีความรู้ถึงอันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	<ul style="list-style-type: none"> - อันตรายและผลกระทบของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช - การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างปลอดภัย - การอ่านฉลากสารเคมี - การจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืช - การกำจัดภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืช - การควบคุมและการป้องกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - การฝึกปฏิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารประกอบการสอน - ตัวอย่างสารเคมี/ฉลาก - Clip chart
12.00 -13.00	พักทานอาหารกลางวัน			
13.00 – 14.30	เพื่อให้ชาวนามีทัศนคติที่ถูกต้องถึงอันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	<ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัยสำหรับการทำงานกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของชาวนา 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - Clip chart
14.30 – 16.00	เพื่อให้ชาวนาปฏิบัติและป้องกันอันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวิธีการควบคุมและป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมสำหรับชาวนา - สาธิตและการฝึกปฏิบัติการใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมกลุ่ม - การสาธิต - การฝึกปฏิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - Clip chart - หน้ากากป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
16.00 – 16.30	Post - test			

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. รศ.สรารุช สุธรรมมาสา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. ผศ.ดร.ศิริรัตน์ สุวณิชย์เจริญ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. รศ.ดร.พณี สัตตะกะลิน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

